

Bilder från:
Utflykt till Oaxen
14 maj 2022

Deltagarna är på plats i Tumba och väntar på bussen!

Efter att bussen med Nacka HjärtLung medlemmar hämtat och kört oss till Oaxens färjeläge var det bara att vänta en stund på nästa färjetur!

Så var vi ombord på färjan!

När vi kom av färjan på Oaxen väntade denna trevliga dam på oss och vi fick en intressant vandring med mycket information om öns historia!

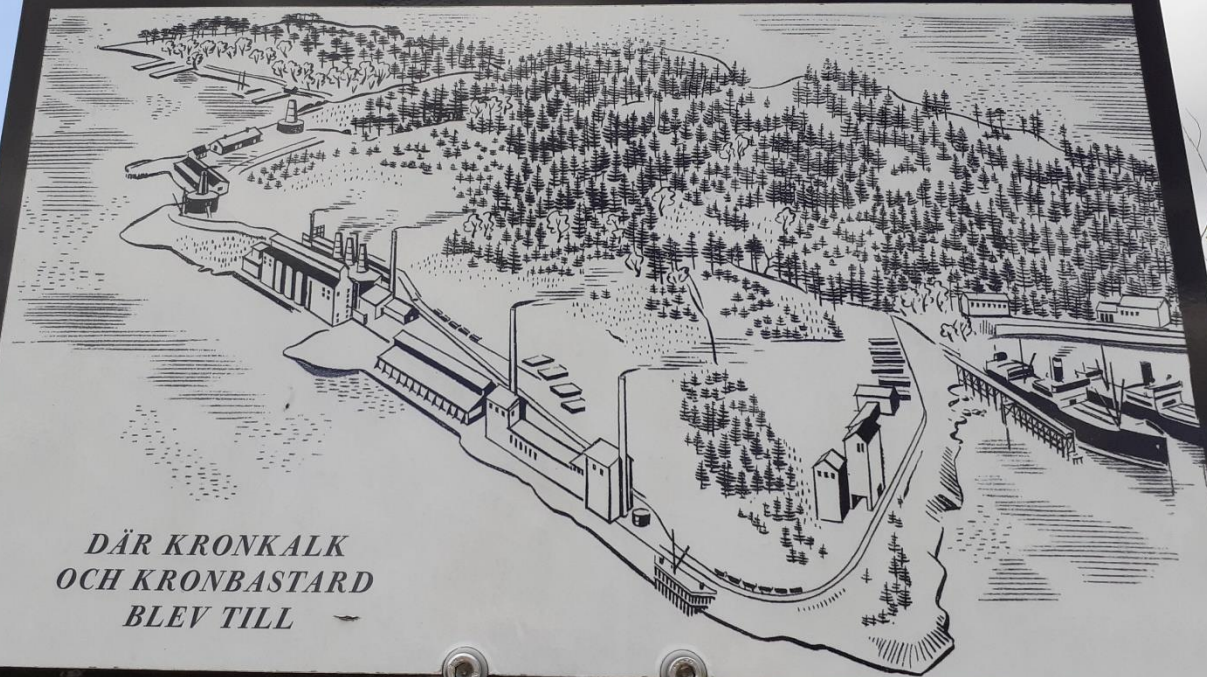

KROKEN

*DÄR KRONKALK
OCH KRONBASTARD
BLEV TILL*

Yvonne och Leif beundrar utsikten!

Sedan blev vi inbjudna i samlingslokalen och fick se en film om hur det gick till på den gamla goda tiden.

Efter filmen bjöds det på en god lunch! Där fick vi också chansen att bekanta oss me HjärtLung-medlemma från Nacka.

Det var en händelserik dag med många intryck/upplevelser, fin miljö och vackra vyer när vi vandrade tillbaka till färjeläget för hemfärd.

Välkommen till Oaxen

I östra Södermanland finns stråk av kalksten som här och där går i dagen. I äldre tider hade kalkstenen ingen större kommersiell betydelse och användes mest som byggnadsmaterial. I mitten av 1800-talet blev behovet av kalk stort – inte minst beroende på jordbrukets utveckling och ett ökat byggande. Även järnindustri och så småningom också pappersbruken behövde kalksten för sin drift och de naturliga föurställningarna på Oaxen bedömdes vara mycket goda för en industriell exploatering.

På gamla Oaxen och närliggande Karta fanns rika kalkstensfyndigheter som gick att komma åt i ytbrott. Kalkstenskippan Oaxen är nästan två kilometer lång och femhundra meter bred och hörde till Hörningsholms gods på Mörkö.

Redan på 1830-talet skedde den första mer ordnade brytningen på den betydligt mindre ön Karta. På Oaxen kom verksamheten igång i början av 1850-talet då friherre Knut Bonde på Fälinäs i Surunda ärendade Oaxen.

Ett samhälle växer fram
På södra delen av ön bildades ganska snart ett samhälle för de anställda. Där hade bruksfolket sina bostäder och efter 1880 fanns både affär och skola. År 1875 var sjutton hushåll mantalskrivna på ön och tiugo år senare hade antalet fördubblats. År 1929 uppfördes bygdegården Gille. På ön anlades också fotbollspolis och tennisbana.

Ända fram till mitten av 1950-talet var båt den enda kommunikationen mellan Oaxen och fastlandet. År 1955 kom första linfjärnen som fraktade de stora lastbilarna med kalk över sundet till Mörkö. Den nuvarande linfjärnen drovs av samfälligheten på ön med bidrag från stat och kommun.

Efter nedläggningen av kalk bruket på Oaxen, 1974, har de gamla arbetarbostäderna restaurerats till modern standard. Flera nya bostadshus har tillkommit och befolkningen på ön uppgår nu till drygt hundra personer. Den gamla disponentvillan har på senare år blivit en skäggridskrog av mycket hög klass.

Oaxen är inte bara ett traditionsrik område detta kalkbruk utan även en naturskön ö. Den kalkhaltiga jorden har en säregen växtlighet och på ön blommar bland annat stenrhod, vild oregano och orkidéer. Naturområdet ingår i EU:s bevarandeprogram Natura 2000.

Denna åker hus planterat... senaste med Arbetsskyddsbegreppet "Vardags- och Arbetsmiljöprogrammet". Skulle någon villas.
Copyright © 1998 AB Skogskulturarvet Länsmuseet i Örebro. Alla rättigheter reserverade.

-
1. Linfärja
 2. Sista kalkbrottet
 3. Natura 2000 område
 4. Gamla fabriken
 5. Stora hamnen
 6. Bydegården Gillet
 7. Ettans ugn
 8. Gamla hamnen
 9. Restaurang
 10. Badplats
 11. Bostäder

Välkommen till Oaxen

I östra Södermanland finns stråk av kalksten som här och där går i dagen. I äldre tider hade kalkstenen ingen större kommersiell betydelse och användes mest som byggnadsmaterial. I mitten av 1800-talet blev behovet av kalk stort – inte minst beroende på jordbrukets utveckling och ett ökat byggnadsvärde. Även järnindustrin och så småningom också pappersbruket behövde kalksten för sin drift och de naturliga förutsättningar på Öaxen bedömdes vara mycket goda för en industriell exploatering.

bruksfolket sina bostäder och efter 1880 fanns både affär och skola. År 1875 var sjuttionio hushåll mantalskrivna på ön och tjugo år senare hade antalet fördubblats. År 1929 uppfördes bygdegården Gille. På ön anlades också fotbollsplan och tennisbana.

Ända fram till mitten av 1950-talet var båt den enda kommunikationen mellan Oaxen och fastlandet. År 1955 kom första linfärjan som fraktade de stora lastbilarna med kalk över sundet till Mörkö. Den nuvarande linfärjan drivs av samfälligheten på ön med bidrag från stat och kommun.

Efter nedläggningen av kalkbruket på Oaxen, 1974, har de gamla arbetarbostäderna restaurerats till modern standard. Flera nya bostadshus har tillkommit och befolkningen på ön uppgår nu till drygt hundra personer. Den gamla disponentvillan har på senare år blivit en skärgårdskrog av mycket hög klass.

Oaxen är inte bara ett traditionsrikt före detta kalkbruk utan även en naturskö. Den kalkhaltiga jorden har en säregen växtlighet och på ön blommar bland annat stenfrö, vild oregano och orkidéer. Naturområdet ingår i EU:s bevarandeprogram Natura 2000.

Rika fyndigheter

På öarna Oaxen och närbelägna Karta fanns rika kalkstensfyndigheter som gick att komma åt i ytbrott. Kalkstensklippan Oaxen är nästan två kilometer lång och femhundra meter bred och hörde till Hörningsholms gods på Mörkö.

Redan på 1830-talet skedde den första mer ordnade brytningen på den betydligt mindre ön Karta. På Oaxen kom verksamheten igång i början av 1850-talet då friherre Knut Bonde på Fällnäs i Sorunda arrenderade Oaxen.

Ett samhälle växer fram

På södra delen av ön bildades ganska snart ett samhälle för de anställda. Där hade

Den här skriften produceras i samarbete med Arbetslöshetshjälpen i Södertälje, Arbetsmarknadscentrum i Södertälje Kommun, Convento AB, EU MSB Tillgänglighet Lärstugubarn i Stockholm Jn, Östra pl. Östra

SLUT!